

Bijlage bij MN MVO Jaarverslag 2013

GRI tabel

op basis van een GRI Richtlijnen (versie g4.0)

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Strategie en analyse				
G4-1 Een verklaring van de hoogste beslissingsbevoegde van de organisatie (bv. bestuursvoorzitter, directeur of gelijkwaardige leidinggevende functie) over de relevantie van duurzame ontwikkeling voor de organisatie en haar strategie.	4-6	Voorwoord		
Organisatieprofiel				
G4-3 Naam van de organisatie.	12-13	Aandeelhoudersstructuur		
G4-4 Voornaamste merken, producten en/of diensten.	9	Profiel MN		
G4-5 Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie.	105	Reikwijdte en afbakening		
G4-6 Het aantal landen waar de organisatie actief is en namen van landen met ofwel grootschalige activiteiten, ofwel met specifieke relevantie voor de duurzaamheidskwesties die in het verslag aan de orde komen.	105	Reikwijdte en afbakening		
G4-7 Eigendomsstructuur en de rechtsvorm.	12-13	Aandeelhoudersstructuur		
G4-8 Afzetmarkten (geografische verdeling, sectoren die worden bediend en soorten klanten/begunstigden).	9	Profiel MN		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-9 Omvang van de verslaggevende organisatie, waaronder aantal werknemers.	MVO verslag: 8, 90 Financieel verslag: 11	MVO verslag: Kerncijfers, Personeel in cijfers Financieel verslag: Kerncijfers		
G4-10 Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst, geslacht en regio.	90-92	Personeel in cijfers		
G4-11 Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt.	-	Toelichting GRI tabel		100%, m.u.v. loonparagraaf. Deze is gemaximeerd op schaal 9. Voor medewerkers die daarboven zitten geldt dat slechts aanpassingen in positieve zin mogelijk zijn. Dit geldt voor 7,3% van de medewerkers.
G4-12 De supply chain van de organisatie. (Beschrijf de belangrijkste elementen van de supply chain met betrekking tot de belangrijkste activiteiten, producten en diensten).	19, 21	Interactie met onze stakeholders, Waardeketen dienstverlening MN		
G4-13 Significante veranderingen tijdens de verslagperiode wat betreft omvang, structuur, eigendom of de supply chain.	12-13	Aandeelhoudersstructuur		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-14 Toelichting over de toepassing van het voorzorgsprincipe door de verslaggevende organisatie. (De aanpak ten aanzien van risk management in operations en ontwikkeling/introductie nieuwe diensten).	MVO verslag: 42-45, 55 Financieel verslag: 29-35	MVO verslag: Compliance en risicomanagement, Principes verantwoord beleggen Financieel verslag: Risicobeheersing		
G4-15 Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of andere initiatieven die de organisatie onderschrijft.	54, 55, 63	Principes verantwoord beleggen, Uitsluiting, Verantwoord vermogensbeheer		
G4-16 Lidmaatschap van verenigingen (zoals brancheverenigingen) en/of nationale/internationale belangenorganisaties waarvan de organisatie: functies heeft in bestuurslichamen; bijdraagt aan projecten of lid is van commissies; substantiële financiële bijdragen levert naast vaste lidmaatschapsgelden; lidmaatschap als strategisch beschouwt.	mn.nl			
Vaststelling van materiële onderwerpen en afbakening				
G4-17 a. Overzicht van alle ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening of vergelijkbare stukken zijn opgenomen. b. Overzicht van alle in de geconsolideerde jaarrekening of vergelijkbare stukken opgenomen ondernemingen die niet onder dit verslag vallen.	105-106	Reikwijdte en afbakening		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-18 a. Proces voor het bepalen van de inhoud en specifieke afbakening van het verslag. b. Uitleg van de door de organisatie gehanteerde uitgangspunten voor het bepalen van de inhoud van het verslag.	104-106	Inhoud verslag, Betrokkenheid stakeholders, Reikwijdte en afbakening		
G4-19 Overzicht van alle materiële onderwerpen die tijdens het proces ter bepaling van de inhoud van het verslag zijn vastgesteld.	110-114	Overzicht materiële onderwerpen en impact		
G4-20 Vermeld voor elk materieel onderwerp de afbakening binnen de organisatie	109-114	Materiële onderwerpen en impact		
G4-21 Vermeld voor elk materieel onderwerp de afbakening buiten de organisatie.	109-114	Materiële onderwerpen en impact		
G4-22 Gevolgen van een eventuele herformulering van informatie die in een eerder verslag is verstrekt en de redenen voor deze herformulering.			Niet van toepassing	
G4-23 Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte en afbakening.	108	Richtlijnen Global Reporting Initiative		
Overleg met belanghebbenden				
G4-24 Lijst van relevante groepen belanghebbenden voor de organisatie.	20	Interactie met onze stakeholders		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-25 Basis voor inventarisatie en selectie van stakeholders.	19	Interactie met onze stakeholders		
G4-26 Benadering van het betrekken van belanghebbenden, waaronder de frequentie ervan per type en groep belanghebbenden.	19-20	Interactie met onze stakeholders		
G4-27 De voornaamste onderwerpen en vraagstukken die naar voren zijn gekomen door de betrokkenheid van belanghebbenden en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd, onder meer via haar verslaggeving.	23, 24, 105	Belangrijkste onderwerpen, Betrokkenheid stakeholders		
Verslagprofiel				
G4-28 Verslagperiode waarop de verstrekte informatie betrekking heeft.	103	Verantwoording		
G4-29 Datum van het meest recente verslag.	103	Verantwoording		
G4-30 Verslaggevingscyclus (jaarlijks, tweejaarlijks, etc.).	103	Verantwoording		
G4-31 Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan.	7			
"G4-32 a. De gekozen 'in overeenstemming met'-optie.	108	Richtlijnen Global Reporting Initiative		
b. De GRI-inhoudsopgave voor de gekozen optie."	-	Bijlage bij MN MVO jaarverslag 2013		Aparte bijlage bij het MVO verslag 2013

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
"G4-33 a. Beleid en huidige praktijk met betrekking tot het verkrijgen van externe assurance voor het verslag. b. De omvang en grondslag van de externe assurance indien niet genoemd in de assuranceverklaring bij het duurzaamheidsverslag. c. De relatie tussen de organisatie en de assurance-aanbieders. d. Vermeld of het hoogste bestuurslichaam of hogere leidinggevenden betrokken zijn bij het verkrijgen van assurance voor het duurzaamheidsverslag."	108, 117-118	Assurance, Assurance rapport MN MVO jaarverslag 2013		
Governance				
G4-34 Beschrijving van de governance structuur van de organisatie, incl. commissies van het hoogste bestuurlijke lichaam. Identificeer commissies die verantwoordelijk zijn voor besluitvorming omtrent economic, environmental en social impacts.	13-15	Structuur Raad van Commissarissen, Hoofddirectie structuur, MVO-organisatie		
G4-51 Het beloningsbeleid voor het hoogste bestuurlijke lichaam en senior management, voor de volgende type beloningen.	86-88	Verantwoord beloningsbeleid		
Ethiek en integriteit				
G4-56 Beschrijf de waarden, principes, standaarden en gedragsnormen (bijv. code of conduct). Hoe zijn ze tot stand gekomen, training, ondertekening, verantwoordelijkheden, etc).	43-44	Integriteit		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-58 Beschrijf interne en externe mechanismen om zorgen over onethisch/onwettelijk gedrag aan de orde te stellen.	43-44	Integriteit		
Materiële onderwerpen				
Managementaanpak en indicatoren				
Economische prestaties				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 79-92 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Duurzame inzetbaarheid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-EC1 Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd, waaronder inkomsten, operationele kosten, personeelsvergoedingen, donaties en overige maatschappelijke investeringen, ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverstrekkers en overheden.	MVO verslag: 8, 30 Financieel verslag: 11	MVO verslag: Kerncijfers, MN Leerstoel Pension Economics Financieel verslag: Kerncijfers		
Emissies				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 94-99 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, CO2-voetafdruk c: MVO organisatie, sturing op MVO		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-EN15 Totale directe emissie van broeikasgassen naar gewicht.	96	CO2-voetafdruk		
G4-EN19 Reductie van emissie van broeikasgassen.	95	CO2-voetafdruk 2013		
Werkgelegenheid				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 79-89 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Duurzame inzetbaarheid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-LA1 Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio.	90, 92	Personeel in cijfers, In- en uitstroom van medewerkers		
Gezondheid en veiligheid				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 84 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Verzuim c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-LA6 Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en geslacht.	84	Verzuim	Gezien de aard van de werkzaamheden is in dit kader alleen het verzuimcijfer relevant.	

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Opleiding en onderwijs				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 113 b: 15-16, 82-83 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Professionalisering kennismangement c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-LA9 Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar geslacht en werknemerscategorie.	82	Professionalisering kennismangement	MN stuurt niet op uren, maar op budget en maakt hierbij geen onderscheid tussen mannen en vrouwen.	
Diversiteit en gelijke kansen				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 113 b: 15-16, 85 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Diversiteit c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-LA12 Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit.	91-92	Personeel in cijfers	MN maakt geen onderscheid op basis van minderheid.	

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Gelijke beloning voor mannen en vrouwen				
DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak.	a: 23-24, 109, 113 b: 15-16, 85 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Diversiteit c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-LA13 Verhouding tussen basis-salarissen van mannen en vrouwen per medewerkercategorie en per grootschalige activiteit.	91	Personeel in cijfers	Het is niet mogelijk om een verhouding weer te geven, omdat het salaris op meerdere componenten gebaseerd is. Bijvoorbeeld op lengte van dienstjaren, leeftijd, type baan. Dit is zichtbaar in de cijfers. MN werkt met functieschalen en maakt daarbij geen onderscheid tussen mannen of vrouwen.	
Toetsen van leveranciers op arbeidspraktijken				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 42, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Know Your Relations, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-LA14 Percentage van nieuwe leveranciers en aannemers die getoetst zijn op naleving van arbeidsbeleid en op getroffen maatregelen.	42, 100	Know Your Relations, Inkoopbeleid	De Checklist Know your Relations is van toepassing op al onze leveranciers. Dit onderwerp is hier niet apart gespecificeerd. MVO wel. Sinds oktober 2012 moeten al onze leveranciers de leverancierscode ondertekenen, waarin het respecteren van eerlijke arbeids-voorwaarden is opgenomen. Wij gaan hierop geen aparte toetsing uitvoeren omdat het hier gaat om de inkoop van onze interne bedrijfsvoering, in verhouding een lage impact t.o.v. kernactiviteiten.	

Investeringen

"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 42, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Know Your Relations, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
---	---	--	--	--

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-HR1 Percentage van en totaal aantal aanmerkelijke investeringsovereenkomsten en contracten waarin clausules over mensenrechten zijn opgenomen of waarvan de naleving van de mensenrechten is getoetst.	42, 100	Know Your Relations, Inkoopbeleid	De Checklist Know your Relations is van toepassing op al onze leveranciers. Dit onderwerp is hier niet apart gespecificeerd. MVO wel. Sinds oktober 2012 moeten al onze leveranciers de leverancierscode ondertekenen, waarin het respecteren van mensenrechten is opgenomen. Wij gaan hierop geen aparte toetsing uitvoeren omdat het hier gaat om de inkoop van onze interne bedrijfsvoering, in verhouding een lage impact t.o.v. kernactiviteiten.	

Vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsomstandigheden

"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-HR4 Activiteiten en toeleveranciers waarvan is vastgesteld dat daarbij een aanzienlijk risico zou kunnen gelden voor het recht op de uitoefening van de vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsomstandigheden, alsmede de maatregelen die zijn getroffen ter ondersteuning van deze rechten.	100	Inkoopbeleid		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Kinderarbeid				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 70, 109, 114 b: 15-16, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-HR5 Activiteiten en toeleveranciers waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van kinderarbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van kinderarbeid.	100	Inkoopbeleid		
Gedwongen of verplichte arbeid				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-HR6 Activiteiten en toeleveranciers waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van gedwongen of verplichte arbeid.	100	Inkoopbeleid		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Toetsen van leveranciers op mensenrechtenpraktijken				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 42, 100 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Know Your Relations, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-HR10 Percentage van nieuwe leveranciers en aannemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen.	42, 100	Know Your Relations, Inkoopbeleid	De Checklist Know your Relations is van toepassing op al onze leveranciers. Dit onderwerp is hier niet apart gespecificeerd. MVO wel. Sinds oktober 2012 moeten al onze leveranciers de leverancierscode ondertekenen, waarin het respecteren van mensenrechten is opgenomen. Wij gaan hierop geen aparte toetsing uitvoeren omdat het hier gaat om de inkoop van onze interne bedrijfsvoering, in verhouding een lage impact t.o.v. kernactiviteiten.	
Anti-corruptie				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 43-44 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Know Your Relations, Inkoopbeleid c: MVO organisatie, sturing op MVO		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-SO ₃ Totaal aantal en percentage bedrijfsonderdelen beoordeeld op risico's gerelateerd aan corruptie.	42, 100	Know Your Relations, Integriteit		100% geldt voor MN als geheel
Naleving				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 43-44 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Integriteit c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-SO ₈ Monetaire waarde van belangrijke boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties voor het niet voldoen aan wet- en regelgeving.	-	Toelichting GRI tabel		0 euro
Informatie over producten en diensten				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 38, 52 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Klanttevredenheid, Tevredenheid van deelnemers en werkgevers c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-PR ₃ Type informatie over producten en diensten dat verplicht wordt gesteld door procedures en het percentage van belangrijke producten en diensten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen.	-	Toelichting GRI tabel		In onze sector is veel wettelijk geregeld rondom informatie-voorziening. Daarnaast hanteren wij nog eigen procedures voor onze uitingen. Dit is reeds uitgebreid toegelicht in ons MVO verslag over 2011 op pagina 85 en 86.

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
G4-PR5 Resultaten van onderzoeken naar de klanttevredenheid.	38, 52	Klanttevredenheid, Tevredenheid van deelnemers en werkgevers		
Privacy van klanten				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 43-44 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Integriteit c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-PR8 Totaal aantal gegronde klachten over inbreuken op de privacy van klanten en het kwijtraken van klantgegevens.	-	Toelichting GRI tabel		0 klachten
Naleving van wet- en regelgeving				
"DMA a. Vermeld waarom het onderwerp materieel is en de impact van het onderwerp. b. Vermeld hoe de organisatie omgaat met het materiële onderwerp en de impact ervan. c. Evaluatie van de managementaanpak."	a: 23-24, 109, 114 b: 15-16, 44-45 c: 15-16	a: Belangrijkste onderwerpen, Materiële onderwerpen en impact b: MVO organisatie, sturing op MVO, Wet- en regelgeving c: MVO organisatie, sturing op MVO		
G4-PR9 Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet-naleven van wet- en regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten en diensten.	-	Toelichting GRI tabel		0 euro

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Financiële sector supplement				
Product Portfolio				
FS1 Beleid met specifieke sociale- en milieuaspecten toegepast binnen de verschillende bedrijfsonderdelen.	10, 55-77	Visie en ondernemingsstrategie, Verantwoord vermogensbeheer		
FS2 Procedures voor het inschatten en beoordelen van sociale- en milieurisico's binnen de verschillende bedrijfsonderdelen.	55	Principes verantwoord beleggen		
FS5 Interacties met clients/investees/ business partners over sociale- en milieurisico's en kansen.	69 mn.nl	Dialogoog		
FS6 Onderverdeling (in percentages) van de portfolio van de bedrijfsonderdelen van de organisatie naar regio, grootte (micro/sme/ groot) en sector.	-		In 2013 is er een projectvoorstel goedgekeurd voor opname van MVB data in de informatie- huishouding en rapportage. Dit project zal in 2014 worden uitgevoerd waarbij ook wordt gekeken naar de benodigde data voor het volledig vullen van FS6	
FS7 Waarde in geld van producten en diensten ontwikkeld om een specifiek sociaal maatschappelijk voordeel te bereiken per bedrijfsonderdeel, opgedeeld naar doel.	-	Toelichting GRI tabel		0 euro, MN heeft momenteel geen specifieke producten/diensten van deze aard

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
FS8 Waarde in geld van producten en diensten ontwikkeld om een specifiek milieuvoordeel te bereiken per bedrijfsonderdeel, opgedeeld naar doel.	-	Toelichting GRI tabel		0 euro, MN heeft momenteel geen specifieke producten/diensten van deze aard

Audit

FS9 Reikwijdte en frequentie van audits ter beoordeling van de implementatie van social- en milieubeleid en bijbehorende risicoanalyses.	-	Toelichting GRI tabel		MN heeft alle door haar uitgevoerde kernprocessen waaronder vermogensbeheer, extern laten verifiëren volgens ISAE 3402. Indien er ESG-integratie plaatsvindt dan is dit ook auditable. In 2013 heeft MN verdere stappen gezet in het verifieerbaar maken van ESG-integratie. Als er nieuwe strategie- documenten worden opgesteld dan zorgt MN ervoor dat ESG verankerd is in deze documenten. In de mandaten, waarin beschreven wordt hoe de strategie moet worden uitgevoerd door de (externe) vermogens- beheerders, worden ook standaard ESG-overwegingen meegenomen. Voor extern beheerd vermogen controleert MN via ESG-questionnaires wat de externe managers doen aan ESG. Intern, is ESG niet alleen gewaarborgd via strategiedocumenten en mandaten maar ook in interne procesbeschrijvingen.
--	---	-----------------------	--	---

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Actief aandeelhouderschap				
FS10 Percentage en aantal bedrijven uit portfolio waarmee gesproken is over sociale en milieukwesties.	69	Dialogoog		
FS11 Percentage van bezittingen positief en negatief gescreend op sociale- en milieuaspecten.	61	ESG incorporatie		
FS12 Stembeleid over milieu- of maatschappelijk gerelateerde onderwerpen t.a.v. aandelen waarover de rapporterende organisatie het recht heeft om te stemmen, dan wel stemadvies te geven.	72-73 mn.nl	Stembeleid		

	Pagina	Paragraaf	Niet gerapporteerd	Toelichting
Labeling van producten en diensten				
FS15 Beleid voor de eerlijke ontwikkeling en verkoop van financiële producten en diensten.	42-45	Compliance en risicomanagement, Toelichting GRI tabel		In de opbouw van het Fiduciaire concept is ervoor gekozen om de beleggingsplannen in samenwerking tussen MN en de klant uit te werken. Bij de uitvoer van de beleggingsplannen is de organisatie zodanig ingericht, dat de beleggingsplannen en uitvoering daarvan continu worden gemonitord. Daarover is periodiek contact met de klant. Door de aanwezige comités binnen MN (Investment Comité, Rapportage Comité, Waarderings comité, Product Comité) wordt geborgd dat investeringen, rapportages daarover, en waarderings daarvan, op een juiste manier plaatsvinden. Daarnaast is de interne governance van MN gespiegeld aan die van opdrachtgevers. Zo is er een directeur Klantrelaties, welke verantwoordelijk is voor het creëren van klanttevredenheid en een klantgerichte organisatie door op te treden als centrale schakel tussen opdrachtgevers en organisatie. MN heeft als doel duurzame waardecreatie voor opdrachtgevers, er is geen doel tot winstmaximalisatie. MN is begonnen met het opzetten van een online zelfbedieningssysteem voor de deelnemers van zijn klanten. Het digitale pensioenfonds moet straks deelnemers direct inzicht geven in onder meer opgebouwde pensioenrechten en scenario's voor pensioenopbouw en pensionering. MN hanteert voor uitzettingen die ze voor opdrachtgevers doet het tegenpartijbeleid. Risk Management monitort exposures op tegenpartijen volgens het tegenpartijbeleid.

MN heeft ervoor gekozen om de "assurance" kolom niet in de GRI tabel op te nemen, aangezien PwC het gehele MVO jaarverslag 2013 heeft beoordeeld. PwC heeft een assurance opdracht met beperkte mate van zekerheid uitgevoerd. Het assurance rapport van PwC opgenomen op pagina 117 van ons verslag.

MN rapporteert ook over indicatoren van het GRI supplement voor de financiële sector (FS indicatoren). Hiervoor geldt dat deze vooral betrekking hebben op het onderdeel Vermogensbeheer.

